

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 211

van **FREYA PERDAENS**

datum: 18 december 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 - Waterdoorlatende fundering en wegdek

Op 5 april 2019 werd het Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 op de Vlaamse regeringstafel besproken. Het bevat vier soorten kortetermijnsacties: bijkomende richtlijnen en optimalisatie van regelgeving, communicatie- en sensibiliseringsinitiatieven, acties die innovatie stimuleren en acties die bijdragen aan kennisopbouw, monitoring en modellering.

Op 28 november 2019 kende de Federatie van de Betonindustrie de 'FEBE Elements Award' toe. Hierbij wonnen de heraangelegde Zilverberk- en Leeuwerikstraat in Zevendonk in Turnhout in de categorie 'ondergrondse realisaties in prefabbeton'. Bij de heraanleg van deze twee straten werd gezocht naar een degelijke aanpak van het hemelwater. Het grondwaterpeil in dit deel van Zevendonk is hoog en de bodem is slecht doorlatend. Daarom is in de straten gewerkt met een fundering die net als het wegdek waterdoorlatend is. Als het hard regent, stroomt het overtollige water naar wadi's aan de zijkant van de weg of dringt het water in de parkeervakken met betonnen grasdallen. Bovendien is er een betonnen poreuze buis onder de weg aangelegd waarop ook de woningen zijn aangesloten en een overstortkamer waar het regenwater de tijd krijgt om te infiltreren. Volgens de jury heeft het systeem zijn efficiëntie ondertussen al getoond. Vooral de ondergrondse structuur is van belang voor de goede waterhuishouding in de buurt. De wadi's zijn verlagingen in het openbare groen. In een van die wadi's is een minigoal geplaatst, zodat deze als speelveldje kan dienstdoen.

Binnen het Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 vind ik niet onmiddellijk iets terug rond waterdoorlatende fundering en wegdek.

1. Het wegdek maakt een groot deel van ons verharde Vlaanderen uit.
Is het volgens de minister interessant om hier op in te zetten?
2. Is het volgens de minister ook niet interessant om steden en gemeenten hierover te informeren/sensibiliseren? Zijn hier plannen toe?
3. Vindt er een evaluatie van het Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 plaats?
Kunnen hier aanvullende elementen zoals deze in worden opgenomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 211 van 18 december 2019

van **FREYA PERDAENS**

1. Het gebruik van waterdoorlatende verhardingen wordt nu reeds gepromoot via de code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringssystemen. Het afspoelend water van autosnelwegen (wegwater) bevat echter een grote verscheidenheid aan pollutanten, zoals PAK's, oliën, zware metalen en chloriden. Wanneer dit water ongezuiverd in de waterlopen terechtkomt, kunnen de verontreinigende stoffen schadelijk zijn voor het waterleven. Recente VMM-metingen in waterlopen toonden aan dat de rechtstreekse lozing van wegwater kan leiden tot een overschrijding van de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater voor verschillende PAK's en zware metalen. Om deze verontreiniging in de waterlopen terug te dringen is gerichte sanering van dergelijke lozingspunten nodig. In het kader van het Europese LIFE project Belini werd daarom in 2019 een TWOL (Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek) – studie met betrekking tot afspoelend hemelwater van auto(snel)wegen in Vlaanderen uitgevoerd in opdracht van de VMM. Het hoofddoel van dit onderzoek was voor een aantal studiegebieden langsheen de IJse en Laan na te gaan welke saneringstechnieken het meest in aanmerking komen om het vervuild wegwater dat in deze waterlopen terecht komt te zuiveren. In hoofdlijnen kunnen twee technieken toegepast worden om het wegwater af te voeren. Er kan decentraal gewerkt worden waarbij het wegwater langs de berm afgevoerd wordt. Er kan ook water afgevoerd worden via een collector naar één lozingspunt in bijvoorbeeld een gracht of beek. De studie beveelt aan om bij nieuwe ontwerpen van wegen een decentrale aanpak te overwegen waarbij maximaal wordt ingezet op het vasthouden en het vermijden van afstroming van hemelwater. Infiltratie in de berm geniet de voorkeur. Het vermijdt kosten voor het aanleggen van riolering en zuiveringssystemen. Indien berminfiltratie niet mogelijk is, kunnen speciaal ingerichte infiltratievoorzieningen geïnstalleerd worden die niet rechtstreeks in verbinding staan met oppervlaktewater. Bij centrale afvoer wordt bij voorkeur gekozen voor een concept dat geïntegreerd kan worden in het landschap waarbij het water ook gravitair kan blijven stromen. Voor de lokale wegen dient verder ingezet te worden op lokale infiltratie. Het betreffende project past binnen deze visie.
2. Bedoeling is om de resultaten van deze studie te vertalen in bijkomende richtlijnen voor opname in de code van goede praktijk voor de aanleg van wegen en/of rioleringen. Het uitschrijven van deze richtlijnen voor de sanering van afstromend hemelwater van autosnelwegen gebeurt binnen de CIW Werkgroep Waterzuivering in overleg met alle betrokken waterloop- en rioolbeheerders, waarvan VVSG deel uitmaakt. Dit zal door VMM in de loop van de volgende maanden verder worden gefinaliseerd en ter goedkeuring aan de CIW worden voorgelegd.
3. Het gebruik van waterdoorlatende verharding met onderliggende waterdoorlatende fundering staat niet expliciet in het Actieplan Droogte en Wateroverlast 2019-2021 vermeld omdat dit al onderdeel vormt van het lopend beleid. Onder meer via de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater en de code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringssystemen worden waterdoorlatende verhardingen vrijgesteld van de verplichting om een infiltratievoorziening aan te leggen.

Het actieplan droogte en wateroverlast 2019-2021 is een kortlopend actieplan, dat beschouwd kan worden als een aanvulling bij de stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 en als een opstap naar de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027. In de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 zal de structurele aanpak van droogte en wateroverlast geïntegreerd worden.

De opvolging, evaluatie en eventuele bijsturing van de acties van het Actieplan gebeurt via het wateruitvoeringsprogramma (WUP). Het WUP rapporteert jaarlijks over de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen en kijkt vooruit op de uitvoering van de volgende jaren. Het WUP is een rapporterings-instrument én een operationeel instrument. Via het WUP kunnen acties toegevoegd, bijgestuurd of stopgezet worden. Mocht dit nodig blijken, kunnen bijgevolg via het WUP bijkomende acties geformuleerd worden.